

بسمه تعالی

دانشکده طب ایرانی

طرح درس (lesson plan)

(برای یک جلسه از درس، برای مثال ۲ ساعت از کلاس درس در یک هفته)

دانشکده: طب ایرانی	گروه آموزشی: تاریخ علوم پزشکی	مقطع و رشته تحصیلی: کارشناسی ارشد - تاریخ علوم پزشکی
نام درس: تاریخ علوم پزشکی در دوره اسلامی ۱	تعداد واحد: ۲	نوع واحد: نظری
زمان برگزاری کلاس: روز چهارشنبه ساعت: ۱۳ تا ۱۵	مکان برگزاری: دانشکده طب ایرانی دانشگاه شاهد	پیش نیاز: -
تعداد دانشجویان: ۲ مسئول درس: خانم دکتر طالبی	مدرسین (به ترتیب حروف الفبا): دکتر فرزانه عامری	

شرح درس: (لطفا شرح دهید)

دانشجو در درس «تاریخ علوم پزشکی در دوره اسلامی ۱»، با جوانب مختلف پزشکی اسلامی از تعریف و تاریخ آن تا محتوا و دستورالعمل‌های آن آشنا می‌شود. در این درس به انتقال آثار به بیت الحکمه و نهضت ترجمه، پیشرفت دانش پزشکی توسط مسلمانان و تأثیر پزشکان ایرانی و اسلامی بر غرب پرداخته می‌شود. بعد از روشن شدن ضرورت توجه به دانش پزشکی اسلامی، به تعریف طب سنتی، ریشه‌ها و علل ترویج آن، چهارچوب‌های طب سنتی، طب سنتی نظری و عملی و اصول درمان در طب سنتی ایران پرداخته می‌شود. همچنین این درس به موضوعاتی همچون مشاهیر مهم علم پزشکی و بررسی آثار آنان، بررسی تأثیر خاندان‌های مهم در پیشرفت علم پزشکی و روند تأسیس نهاد بیمارستان اختصاص یافته است.

اهداف بینابینی: (در واقع همان اهداف کلی طرح درس است)

دانشجو به ویژگی‌های پزشکی اسلامی و ایران اسلامی مسلط شود.

با نظریات و مفاهیم تخصصی پزشکی دوره اسلامی آشنا شود.

با پزشکان مهم این دوره آشنا شود.

با منشاء و سیر تحول نظریه‌های پزشکی اسلامی آشنا گردد.

طب عقل‌گرا و طب تجربه‌گرا را بشناسد و تفاوت‌های آن‌ها را تشخیص دهد.

با نحوه انتقال دانش پزشکی دوره باستان به دوره اسلام و میراث تأثیرگذاری آن آشنا گردد.

با منابع تخصصی تاریخ پزشکی اسلام و ایران اسلامی آشنا شود.

بسمه تعالی

دانشکده طب ایرانی

طرح درس (lesson plan)

اهداف رفتاری جلسه اول:

جدول زمانبندی ارائه مطالب

ارزشیابی	شیوه ی تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه ۱ مدت زمان (دقیقه)
حل مسائل مطروحه در کلاس	سخنرانی و پرسش و پاسخ	- دانشمندان اسلامی که تاریخ طب به زبان عربی نوشته‌اند مانند: شوکت شطی و سامی حمارنه. - دانشمندان اروپایی که تاریخ طب اسلامی به زبانهای دیگر نوشته‌اند مانند: لکلرک، برون، الگود، دیتیش و اولمان. - دانشمندان ایرانی که در تاریخ طب اسلامی کتاب و مقاله نوشته‌اند، مانند: دکتر محمود نجم‌آبادی، دکتر علی اکبر ولایتی، دکتر مهدی محقق، دکتر محمد تقی میر و دکتر ابو تراب نفیسی. - معرفی مقالات و تحقیقات مربوط به طب اسلامی که در کنگره‌های بین المللی تاریخ پزشکی مورد بحث قرار گرفته است. - معرفی مراکز پژوهش درباره پزشکی اسلامی و فعالیتهای علمی آن مراکز مانند «مؤسسه همدرد» هند و پاکستان، «مؤسسه تاریخ میراث علمی عربی» حلب، «مؤسسه میراث علمی عربی» فرانکفورت و «مؤسسه ولکام» لندن. - معرفی نرم افزارهای طب	- معرفی منابع مطالعاتی تاریخ پزشکی اسلامی	۶۰ دقیقه
حل مسائل مطروحه در کلاس	سخنرانی و پرسش و پاسخ	- پزشکی و نقش جادو - معرفی حارث بن کلد - بررسی کتاب «طب النبوی» - بررسی کتاب «طب الإمام الرضا» یا «الرسالة الذهبية»	- طب و طبابت در عربستان پیش از اسلام - طب و طبابت در زمان پیامبر و خلفای راشدین	۶۰ دقیقه

بسمه تعالی

دانشکده طب ایرانی

طرح درس (lesson plan)

اهداف رفتاری جلسه دوم:

جدول زمانبندی ارائه مطالب

ارزشیابی	شیوه ی تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه ۲
حل مسائل مطروحه در کلاس	سخنرانی و پرسش و پاسخ	- وضعیت پزشکی در دوران امویان - وضعیت نهادهای علمی در شام	پزشکی در دوره امویان	۶۰ دقیقه
حل مسائل مطروحه در کلاس	سخنرانی و پرسش و پاسخ	- پزشکانی مانند: ماسرجویه، تیاذوق و جواد الطیب	نقش پزشکان غیرمسلمان	۶۰ دقیقه

اهداف رفتاری جلسه سوم:

جدول زمانبندی ارائه مطالب

ارزشیابی	شیوه ی تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه ۳ مدت زمان (دقیقه)
حل مسائل مطروحه در کلاس	سخنرانی و پرسش و پاسخ	- تحول علم پزشکی در دوره عباسیان - روش انتقال آثار پزشکی به بیت الحکمه - حنین بن اسحاق، ثابت بن قره، قسطا بن لوقا - مترجمان مشهور کتب پزشکی	- پزشکی در دوره عباسیان - بررسی نقش بیت الحکمه و نهضت ترجمه	۱۲۰ دقیقه

بسمه تعالی

دانشکده طب ایرانی

طرح درس (lesson plan)

اهداف رفتاری جلسه چهارم:

جدول زمانبندی ارائه مطالب

ارزشیابی	شیوه تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه ۴ مدت زمان (دقیقه)
حل مسائل مطروحه در کلاس	سخنرانی و پرسش و پاسخ	- نقش جندی شاپور - نقش مدرسه اسکندریه - نقش مدارس مسیحی - نقش بیت الحکمه	نهادهای علمی در دوره تمدن اسلامی تا قرن ششم ه.ق	۱۲۰ دقیقه

اهداف رفتاری جلسه پنجم:

جدول زمانبندی ارائه مطالب

ارزشیابی	شیوه تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه ۵ مدت زمان (دقیقه)
حل مسائل مطروحه در کلاس	سخنرانی و پرسش و پاسخ	- خاندان بختیشوع، خاندان برمکیان، خاندان آل عباد، خاندان ماسویه	خاندانهای مهم در پزشکی دوره تمدن اسلامی تا قرن ششم ه.ق	۱۲۰ دقیقه

بسمه تعالی

دانشکده طب ایرانی

طرح درس (lesson plan)

اهداف رفتاری جلسه ششم:

جدول زمانبندی ارائه مطالب

ارزشیابی	شیوه ی تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه ۶ مدت زمان (دقیقه)
حل مسائل مطروحه در کلاس	سخنرانی و پرسش و پاسخ	- علی بن ربن طبری، شاپور بن سهل، یوحنا بن ماسویه	مشاهیر پزشکی دوره تمدن اسلامی تا قرن ششم ه.ق (۱)	۱۲۰ دقیقه

اهداف رفتاری جلسه هفتم:

جدول زمانبندی ارائه مطالب

ارزشیابی	شیوه ی تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه ۷ مدت زمان (دقیقه)
حل مسائل مطروحه در کلاس	سخنرانی و پرسش و پاسخ	- زکریای رازی، احمد الاکوینی بخاری، ابومنصور موفق بن علی هروی	مشاهیر پزشکی دوره تمدن اسلامی تا قرن ششم ه.ق (۲)	۱۲۰ دقیقه

بسمه تعالی

دانشکده طب ایرانی

طرح درس (lesson plan)

اهداف رفتاری جلسه هشتم:

جدول زمانبندی ارائه مطالب

ارزشیابی	شیوه ی تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه ۸ مدت زمان (دقیقه)
حل مسائل مطروحه در کلاس	سخنرانی و پرسش و پاسخ	- علی بن عباس مجوسی اهوازی، ابن سینا، ابن هندو، ابوعلی مسکویه	مشاهیر پزشکی دوره تمدن اسلامی تا قرن ششم ه.ق (۳)	۱۲۰ دقیقه

اهداف رفتاری جلسه نهم:

جدول زمانبندی ارائه مطالب

ارزشیابی	شیوه ی تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه ۹ مدت زمان (دقیقه)
		برگزاری سمینار	ارائه دانشجویان	۱۲۰ دقیقه

اهداف رفتاری جلسه دهم:

جدول زمانبندی ارائه مطالب

ارزشیابی	شیوه ی تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه ۱۰ مدت زمان (دقیقه)
حل مسائل مطروحه در کلاس	سخنرانی و پرسش و پاسخ	- ابوریحان بیرونی، فخرالدین رازی، سید اسماعیل جرجانی	مشاهیر پزشکی دوره تمدن اسلامی تا قرن ششم ه.ق (۴)	۱۲۰ دقیقه

بسمه تعالی

دانشکده طب ایرانی

طرح درس (lesson plan)

اهداف رفتاری جلسه یازدهم:

جدول زمانبندی ارائه مطالب

ارزشیابی	شیوه ی تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه ۱۱ مدت زمان (دقیقه)
حل مسائل مطروحه در کلاس	سخنرانی و پرسش و پاسخ	ابن زهر، ابن میمون، زهراوی	پزشکان غرب جهان اسلام و آثار ایشان تا قرن ششم ه.ق	۱۲۰ دقیقه

اهداف رفتاری جلسه دوازدهم:

جدول زمانبندی ارائه مطالب

ارزشیابی	شیوه ی تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه ۱۲ مدت زمان (دقیقه)
حل مسائل مطروحه در کلاس	سخنرانی و پرسش و پاسخ	بیمارستان های دوره پیشاسامانی بیمارستان های دوره امویان بیمارستان های دوره عباسیان	نهادهای بهداشتی و درمانی (بیمارستان ها) در دوره تمدن اسلامی تا قرن ششم ه.ق	۱۲۰ دقیقه

بسمه تعالی

دانشکده طب ایرانی

طرح درس (lesson plan)

اهداف رفتاری جلسه سیزدهم:

جدول زمانبندی ارائه مطالب

ارزشیابی	شیوه ی تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه ۱۳ مدت زمان (دقیقه)
حل مسائل مطروحه در کلاس	سخنرانی و پرسش و پاسخ	بررسی چشم پزشکی، دندانپزشکی و روانشناسی	تخصص گرایی در پزشکی دوره تمدن اسلامی تا قرن ششم ق.ه	۱۲۰ دقیقه

اهداف رفتاری جلسه چهاردهم:

جدول زمانبندی ارائه مطالب

ارزشیابی	شیوه ی تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه ۱۴ مدت زمان (دقیقه)
حل مسائل مطروحه در کلاس	سخنرانی و پرسش و پاسخ	- بررسی طب تجربی و عقل گرا - بررسی آناتومی و فیزیولوژی در طب اسلامی - بررسی برخی اصطلاحات پزشکی اسلامی	بررسی رویکرد پزشکی در دوره تمدن اسلامی تا قرن ششم ق.ه	۱۲۰ دقیقه

بسمه تعالی

دانشکده طب ایرانی

طرح درس (lesson plan)

اهداف رفتاری جلسه پانزدهم:

جدول زمانبندی ارائه مطالب

ارزشیابی	شیوه ی تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه ۱۵
				مدت زمان (دقیقه)
حل مسائل مطروحه در کلاس	سخنرانی و پرسش و پاسخ	- بررسی تاثیر فلسفه یونان بر طب اسلامی - بررسی فلسفه پزشکی ابن سینا - بررسی فلسفه پزشکی رازی	فلسفه و اخلاق پزشکی دوره اسلامی	۱۲۰ دقیقه

اهداف رفتاری جلسه شانزدهم:

جدول زمانبندی ارائه مطالب

ارزشیابی	شیوه ی تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه ۱۶
				مدت زمان (دقیقه)
حل مسائل مطروحه در کلاس	سخنرانی و پرسش و پاسخ	- روش های تشخیص بیماری - تحقیقات در زمینه بیماری های واگیردار - دیدگاه دانشمندان اسلامی در مورد گردش خون و نبض	ابتکارات و نوآوری های پزشکی دوره اسلامی	۱۲۰ دقیقه